

MAGYAR KULTURÁLIS SZERVEZETEK ZENTAI NYILATKOZATA

A Kárpát-medencei magyar kulturális szervezetek vezetőinek a magyar kultúra napján, 2004. január 22-ei, Zentán megtartott üléséről.

I. Kulturális értékeink a világ bármely részén élő magyarság közös kincse; évezredek örökségünk, amely történelmünk sajátos tükre, jelenünk éltető eleme, jövőnk garanciája. Olyan örökség és olyan kincs, amelyet a nemzet egésze hozott létre, éltet ma és táplálkozik belőle a jövőben is.

Olyan örökség és olyan kincs, amely bár nem nélkülözheti a mindenkori anyaországi és kisebbségi magyar politikai érdekvédelmi szervezetek, pártok támogató hozzáállását, ugyanakkor soha nem lehet ezen intézményrendszer politikai eszköze.

II. 1. Kérjük az anyaországi politikai döntéshozókat arra, hogy az egyetemes nemzet kulturális értékeit és kultúrateremtő tevékenységét mindenkor tekintsék a napi (párt)politikai érdekek feletti ügynek.

2. Kérjük Magyarországot jelenlegi kormányát: a tervezett 120 milliárd forintos költségvetési takarékosági intézkedések során hagyják érintetlenül a határon túli magyarság támogatására korábban meghatározott anyagi forrásokat.

III. Kérjük a határon túli magyarság érdekvédelmi szervezeteit, pártjait: tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy az adott többségi állam saját magyar kisebbségének kulturális tevékenységét állampolgári jogon, arányosan támogassa, mi több: e pártok soha ne tévesszék szem elől, tevékenységük prioritásai között tartsák számon a kisebbségi létben élő magyar kulturális társadalmi szervezetek ügyeinek felvállalását.

IV. Az elmúlt másfél évtized alatt a Kárpát-medencei magyarság – hosszú, kényszerű szünet után – a politikai határok átjárhatósága révén részese lehetett a nemzet kulturális egysége megélésének. Ennek a folyamatnak számos olyan eredménye lett, amely új távlatokat adott a Kárpát-medencei magyarok kulturális egyesülésének. Ezt a folyamatot most veszélyeztetve látjuk. Az Európai Unió tagjává válás Magyarország, Szlovákia, Szlovénia, valamint a sajátos státuszú Románia és Horvátország magyarsága számára soha nem látott távlatokat nyit az együttműködésben. Ugyanakkor mély aggodalommal tekintünk az ukrainai Kárpátalja és a Vajdaság magyarságára, akik ismét szembe kell találják magukat a vízumkényszer ismételt életbelépte miatt a kapcsolat-tartás nehézségeivel.

Ez a kényszerű megosztottság arra késztet bennünket, hogy felhívjuk minden jóakarató magyar politikai, társadalmi szervezet figyelmét arra: fordítsanak (anyagi, erkölcsi) figyelmet e két régió magyarságának fokozottabb, ha kell, a pozitív diszkrimináció elvein alapuló támogatására.

Legyen ez az egyik alapvető szempontja az általunk olyannyira hiányolt, ám sürgősen elkészítendő kulturális nemzetstratégiának, amely mindemellett tovább erősíti a határon túli magyarság mindenkori jogbiztonságának, gazdasági magára találásának, anyanyelvi oktatása intézményrendszerének kiépítésére tett eddigi intézkedéseit.

V. Úgy látjuk, hogy

1. a határon túli magyarság kulturális tevékenységét, az ezzel foglalkozó civil szervezetek munkáját tovább kell erősíteni, támogatni. Ezzel nagymértékben hozzájárulunk a kisebbségi létben élő

magyarság életminőségének emeléséhez, szülőföldjén maradásához, emberi méltósága megőrzéséhez, erősítéséhez.

2. Határozott intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy a határon túli magyarság kulturális civil szervezeteinek jelenlegi és jövőbeni vezetői szakmai továbbképzésben részesüljenek. Ez segítene abban, hogy a civil szervezetek tartalmi, anyagi hátterét a mai követelményeknek megfelelően egyre szakszerűbbé, a végzett munkát egyre hatékonyabbá tehesük.

3. Különös figyelmet kell szentelni a jövőben a magyarság szórványterületein élők igényeire. E téren nem tehetünk engedményeket: nem mondhatunk le egyetlen olyan emberről, családról sem a Kárpát-medencében, aki magyarnak vallja magát.

VI. Elhatároztuk, hogy a jövőben mi magunk is fokozottabban figyelünk egymás munkájára, és összehangoltabban foglalkozunk olyan kulturális kérdésekkel, jelenségekkel, amelyek a nemzet egészét érintik.

Találkozásainkat rendszeressé tesszük.

Úgy látjuk: a sok gond, baj és megosztottság közepette sem rejthetjük véka alá reménységünket: fiatalságunk, szervezeteink várják az előrejutás lehetőségét.

Következő találkozásunkat Révkomáromban tartjuk március 7-én, amelyre a szervezők meghívják a csehországi magyarok szervezetét is.

Az értekezleten az alábbi szervezetek és intézmények képviseltették magukat:

- Határon Túli Magyarok Főosztálya Budapest,
- Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Budapest,
- Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága Budapest

- CSEMADOK Magyar Társadalmi Egyesület Pozsony,
- Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Kolozsvár,
- Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége Eszék,
- Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva,
- Gróf Széchenyi István Stratégiakutató Intézet Ada,
- Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség Szabadka

